

Satopanth

Nekaj uporabnih informacij o priljubljenem sedemtisočaku

 in Tone Golnar

Pogled s prvega tabora na sedlu proti vrhu

Satopanth je lepo oblikovana gora v garvalski Himalaji in je danes eden od najbolj priljubljenih in obiskanih sedemtisočakov v tem gorstvu, še posebej v Indiji. Cilj je postal z mednarodnimi tabori, ki jih organizira UIAA, še bolj privlačen. Satopanth je obiskalo kar nekaj slovenskih odprav, nekatere samostojno, druge v sklopu taborov UIAA. Prav je, da podrobneje predstavimo to zanimivo in privlačno goro in vzpone Slovencev na njej.

Zgodovinski pregled dejavnosti na območju Satopantha

Prvi resni poizkusi osvajanja gore segajo v leto 1938, ko so jo po severnem in severozahodnem grebenu poskušali preplezati Avstrijci, a jim to ni uspelo. Prvi so se leta 1947 na vrh povzpeli švicarski alpinisti pod vodstvom Andrea Rocha. Petčlanska ekipa se je takrat povzpela še na nekatere druge vrhove v bližnji okolici. Pozneje je na vrh prišlo veliko odprav, večinoma po severnem grebenu, po katerem so šli tudi prvopristopniki. Z južne strani je vzpon preko dvatisočmeterske stene v začetku junija

leta 1987 uspel devetčlanski odpravi poljskih alpinistov. Sestopili so po smeri prvopristopnikov na severno stran. Leta 2003 je francoskim alpinistom uspel prvi smučarski spust z vrha po severnem grebenu.

Gora pa skriva tudi svoje pasti. Leta 1987 se je indijski odpravi zgodila huda nesreča, ko je tabor I na višini 6000 m prekril snežni plaz in pod seboj pokopal tri alpiniste. Vodja odprave in višinski nosač sta se pri tem čudežno rešila, vendar je prvi izginil med povratkom v bazni tabor. Reševalna oziroma iskalna akcija je bila neuspešna, zaradi slabega vremena in obilne količine padavin so jo namreč morali kmalu prekiniti.

Slovenci na Satopanthu

Slovenci smo to območje prvič obiskali leta 1988. Majhna tričlanska odprava pod mojim vodstvom je takrat osvojila vrh v zelo kratkem času. Po enotedenskem premikanju po ledeniku in neuspelem poskusu zaradi nemogočih razmer v južni steni smo se odločili za vzpon po severnem grebenu. Del opreme smo znosili do

roba ledenika Sundar, dva dni pozneje pa smo kljub vsakodnevemu popoldanskemu sneženju začeli z vzponom. V prvem dnevu smo se povzpeli do sedla, kjer smo postavili tabor I. 12. septembra ponoči sta se na goro odpravila Dani Tič in Rok Preložnik, ki sta osvojila vrh in se še isti dan vrnila v prvi tabor. Na sestopu sta srečala naju z Andrejem Gradišnikom, ki sva začela z vzponom dopoldne in pod vršnim pobočjem na višini 6400 m prenočila v snežnem brlogu. Čez noč je zapadlo okoli 20 cm snega, naslednji dan, 13. septembra, pa sva se kljub temu tudi midva povzpela na vrh, potem pa sestopila vse do baznega tabora, kamor sva prišla kmalu za prijateljema.

Drugi slovenski obisk tega območja je potekal v sklopu mednarodne odprave (pod okriljem UIAA) od sredine septembra do sredine oktobra 2002. Odprave so se udeležili štirje slovenski alpinisti: Tina Di Batista, Gregor Rozman, Žiga Šter in Mojca Žerjav. Razen vodje odprave Hansa Christiana Hockea in njegovega soplezalca Thomasa vrha takrat ni osvojil nihče drug. Razlog za neuspeh našega dela odprave so bile kljub dobrim razmeram zdravstvene težave.

Naslednji obisk Satopantha v organizaciji UIAA je bil leta 2003, ko so 4. oktobra vrh osvojili Jernej Bevk (vodja), Rok Blagus,

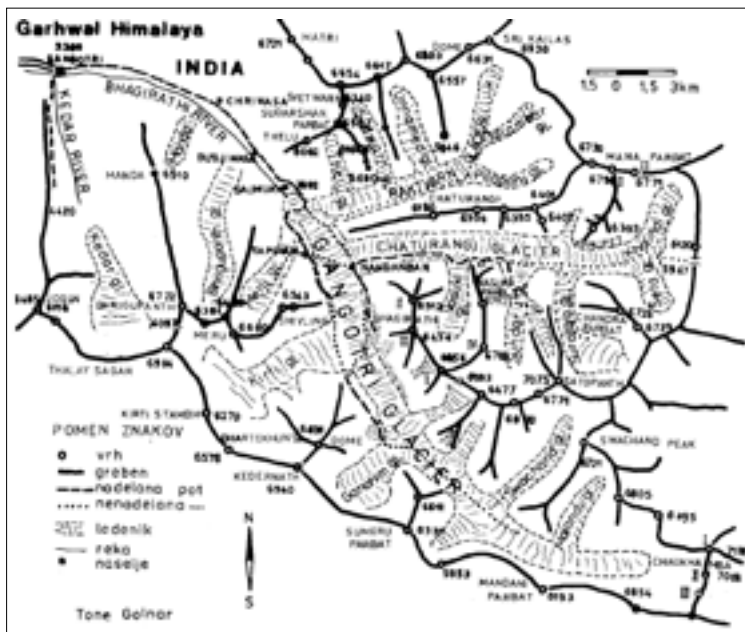
Tine Cuder in Samo Krmelj. Naslednje leto je poskušala še ena ekipa, ki pa ni imela sreče. Odpravo so v sklopu tabora UIAA sestavljali: vodja Tadej Zorman, Tadej Debevec, Minca Mramor in Miha Vuk. Zaradi slabega vremena so se morali obrniti nad taborom 2.

Lani je območje obiskala odprava, ki jo je vodil Miha Habjan, člani pa so bili Ambrož Bajde, Mitja Gleščič, Jernej Lanišek, Urban Novak in Marijana Prezelj. Vsi razen Jerneja so 1. septembra dosegli vrh.

Satopanth bo še naprej privlačen cilj, posebej za mlade alpiniste, ki si želijo nabrati čim več izkušenj v Himalaji, saj gre pri njem za relativno lahek dostop in ne preveč zahteven vzpon po severnem grebenu, ki pa ga nikakor ne smemo podcenjevati. Ob primernih razmerah je ta pristop tudi dokaj varen. Ne glede na uspehe odprav na Satopanth je bilo večini slovenskih udeležencev to vedno dobro izhodišče. Veliko jih je potem nadaljevalo z uspešnimi vzponi v Himalaji in drugih visokih gorstvih sveta.

Kako na Satopanth?

Od Delhija nas čaka dan vožnje z avtobusom preko Rishikेशha do Utarkashija, od tam pa še dan neudobne vožnje do Gangotrija,

Satopanth: smer po severnem grebenu

enega najbolj svetih hindujskih krajev, saj tam izvira reka Ganges.

Satopanth se nahaja med ledenikoma Gangotri in Chaturangi. Dostop do gore je lahek in traja običajno tri dni. Prvi dan se od Gangotrija podamo do samostana v Budjiwasi. Sledi pot do izvira reke Ganges in vzpon čez ledeniško moreno do Tapovana, nato pa še ena etapa hoje ob robu ledenika in pod severnimi pobočji Bagiratijev.

Bazni tabor se nahaja nad robom ledenika ob jezercu na višini okoli 4900 m, veliko odprav pa postavi še vmesni tabor na koncu ledenika Sundar na višini 5250 m. Ob dobri aklimatizaciji se lahko še isti dan povzpnejo na 5970 m visoko sedlo. Pri vzponu do prvega tabora moramo premagati dobrih sto metrov visoko skalno stopnjo, v kateri so običajno nameščene vrvi. Nad njo pridemo v grapo, ki je običajno zasnežena. Če ni snega, nas čaka težavno vzpenjanje po drobljivi skali. Višje zgoraj je grapa vedno zasnežena in se počasi položi. Na prostranem sedlu je dovolj prosto-

ra za tabor. Dalje poteka smer proti vrhu po širokem hrbtu, ki pa se vse bolj oži, tako da nadaljujemo po ponekod zelo ostrem grebenu, s katerega se moramo še pred koncem spustiti desno in prečiti strmo zahodno pobočje. Na koncu nas čaka prostrano snežno pobočje, kjer lahko izkopljemo brlog ali snežno poličko in postavimo tabor 2. Čaka nas še enakomerno blag vzpon (do 40°) po snežišču do vrha.

Organizacija odprave

Vzpon moramo prijaviti na IMF (Indian Mountaineering Foundation) vsaj leto in pol (še bolje dve leti) pred načrtovanim odhodom. Vse informacije o prijavi, taksah za vrhove, prijavnne obrazce in drugo lahko dobimo na spletni strani IMF. Sledi plačilo takse za vrh, ki znaša okoli 2500 USD. Odprava mora s seznama izbrati eno od uradnih agencij, ki bo prevzela organizacijo v Indiji. Indijci nato ponudijo proste termine v načrtovanem letu, ki trajajo od 10 do 30 dni, odvisno od zasedenosti

območja. Pred odhodom si je potrebno urediti posebne vizume z oznako X, podatke o članih odprave pa na najbližje veleposlaništvo posreduje IMF. Lahko se zgodi, da pošljejo seznam na indijsko veleposlaništvo v Budimpešto, zato je pomembno vztrajati, da ga pošljejo na nam bližje veleposlaništvo na Dunaju.

Z nekaj sreče lahko uredimo vse administrativne formalnosti v Indiji (srečanje na sedežu IMF v Delhiju, prevzem dokumentacije, seznanitev z zveznim oficirjem) v enem dopoldnevu. Takšne so moje izkušnje z zadnje odprave na Kun izpred dveh let, pa tudi pred dvajsetimi leti ni bilo nič drugače.

Uradna agencija poskrbi za vse prevoze, namestitve v Delhiju in na poti do gore, zagotovi šotore za bazni tabor, kuharje in hrano,

za doplačilo pa še višinske nosače in višinske šotore. Na račun uradne agencije tudi vse administrativne formalnosti opravimo zelo hitro, zato nam ne sme biti žal kakega dolarja več. Ker je seznam agencij zelo obsežen, so tudi cene uslug različne – od 50 do 150 USD na dan. Dve leti nazaj smo imeli zelo dobre izkušnje z agencijo Artou, ki je bila tudi cenovno najbolj ugodna.

Viri:

Osebni vir Tone Golnar

American Alpine Journal (različni letniki)

Slovenski alpinizem 2001–2003. Zbornik komisije za alpinizem PZS. PZS, Ljubljana 2006.

http://www.americanalpineclub.org/AAJO/pdfs/1987/257_india_aaj1987.pdf ●

Poljska smer v dvatisoč metrov visoki južni steni Satopanta

